

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

1. Загальний аналіз периферичної крові: лейкоцитоз (зазвичай помірно виражений, $>100000/\text{мкл}$ у $\approx 5\text{--}20\%$) або (рідше) лейкопенія, нейтропенія, анемія, тромбоцитопенія, наявність у мазку крові бластних клітин (характерний лейкемічний провал – окрім переважаючої кількості бластних клітин спостерігають нечисленні зрілі форми гранулоцитів; відсутні перехідні дозріваючі форми гранулоцитарного ряду, які наявні при лейкемоїдних реакціях і мієлопроліферативних захворюваннях).

2. Аспіраційна біопсія і трепанобіопсія кісткового мозку: аспіраційна біопсія – морфологічне дослідження, імунофенотипування, цитогенетичні та деякі молекулярні дослідження, трепанобіопсія (у разі, коли неможливо здійснити забір кісткового мозку шляхом аспірації).

3. Інші лабораторні дослідження: порушення зсідання крові (ДВЗ-синдром), зростання активності ЛДГ сироватки крові, гіперурикемія та гіперкаліємія внаслідок розпаду бластних клітин, псевдогіпоксемія, псевдогіпоглікемія та псевдогіперглікемія.

4. Візуалізаційні дослідження: рентгенографія органів грудної клітки, УЗД черевної порожнини, ехокардіографія.

5. Люмбальна пункція: лише у разі підозри на ураження ЦНС.

Висновки. Таким чином, лабораторна діагностика ГМЛ з використанням цитогенетичних, молекулярних та допоміжних методів є важливим етапом для деталізації діагнозу, призначення адекватної своєчасної терапії та контролю ефективності лікування.

ЗМІНИ РЕОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ КРОВІ ОВАРІОЕКТОМОВАНИХ ЩУРІВ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМБІНОВАНОГО ВАГІНАЛЬНОГО ГЕЛЮ З ЕКСТРАКТОМ ПИЩОК ХМЕЛЮ ТА МОЛОЧНОЮ КИСЛОТОЮ

Сініцина О.С., Риженко І.М.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, Харків, Україна

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

sinitsyna.ksu@ukr.net

Вступ. Згідно прогнозів Всесвітньої організації охорони здоров'я до 2030 року в усьому світі кількість жінок старших 50 років складатиме 1,2 млрд. Тому проблема їх старіння, медичні та психолого-соціальні аспекти періоду менопаузи привертають увагу широкого кола спеціалістів.

Фізіологічний перебіг процесів старіння доволі часто ускладнюється симптомокомплексом, який характеризується розвитком вазомоторних, ендокринно-обмінних, нервово-психічних симптомів. Пізніше це проявляється генітоуринарними порушеннями, серцево-судинними захворюваннями, ендотеліальною дисфункцією, що суттєво погіршує якість життя жінок.

Одним із наслідків процесу, пов'язаним із зупиненням функції яєчників, є розвиток захворювань серцево-судинної системи, в основі яких лежать зміни взаємозв'язаних між собою обміну ліпідів, властивостей судинної стінки та системи гемостазу.

Однак важливим чинником ризику серцево-судинних ускладнень є зміни системи гемостазу в умовах гіпоестрогенії. Вони мають прокоагулянтний та антифібринолітичний характер, про що свідчить суттєве збільшення у постменопаузі рівню фібриногену, фактору активатора плазминогена 1-го типу та ін. Саме ці зміни забезпечують зростання кількості серцево-судинних випадків у зв'язку з венозною тромбоемболією та артеріальним тромбозом.

Отже, відсутність адекватного лікування згодом може призвести до серйозних захворювань серцево-судинної системи, які супроводжуються порушеннями внутрішньосудинного гемостазу.

Це обумовлює своєчасне виявлення факторів ризику та проведення фармакокорекції, що є важливим заходом профілактики естрогенопосередкованих захворювань, для яких використовують природні компоненти – фітоестрогени.

Мета дослідження. Вивчити ефективність вагінального гелю комбінованого складу з екстрактом шишок хмелю та молочною кислотою відносно реологічних властивостей крові самок щурів на фоні гіпоестрогенії.

Матеріали та методи. Використано 30 самок білих щурів масою 200-230 г, які були розподілені на 5 експериментальних груп: інтактний контроль; псевдооперовані щури; контрольна патологія – оваріоектомовані щури; оваріоектомовані щури, яким вводили препарат порівняння супозиторії «Естріол», а також вагінальний гель з екстрактом шишок хмелю та молочною кислотою. Двусторонню оваріоектомію у самок щурів проводили за Киршенблатом Я. Д.

Через 5 тижнів після операції з 35-ої доби експерименту тваринам впродовж 28 днів один раз на добу вводили супозиторії «Естріол» та повільно за допомогою спеціального аплікатора вагінальний гель, який вивчали.

Використовували наступні методики: визначення часу згортання крові; концентрації фібриногену в плазмі, яку оцінювали за методом тромбоутворення Клауса на коагулометрі КГ-4 за допомогою тест-реагентів «Тех-фібриноген – тест» (Технологія – Стандарт, Росія).

Статистичний аналіз отриманих результатів проводили за допомогою комп'ютерної програми Statistica 6 з використанням параметричного критерію – t-критерію Ст'юдента. Відмінності між групами вважали статистично вірогідними при рівні $p < 0,05$.

Отримані результати. Встановлено, що в групах тварин інтактного контролю та псевдооперованих не спостерігалось достовірних відмінностей між показниками згортання крові. Після моделювання патології у самок щурів статистично вірогідно зменшився час утворення ниток фібрину в крові в 2,4 рази та в 3,4 рази підвищився вміст фібриногену. Введення препарату порівняння супозиторіїв з естріолом приводило до нормалізації показників згортання крові.

Вагінальний гель із фітоестрогенами шишок хмелю та молочною кислотою сприяв лише покращенню реологічних властивостей крові, на що вказувало підвищення часу згортання крові в 1,5 разу ($p < 0,05$) та зменшення вмісту фібриногену в 1,5 разу ($p < 0,05$) відносно групи оваріоектомованих тварин, але вони не досягали показників групи інтактного контролю.

Впродовж курсового лікування застосування гелю з екстрактом шишок хмелю та молочною кислотою не викликало небажаних змін з боку гемореологічних показників у самок щурів з естрогеновою недостатністю.

Висновки. Таким чином, незважаючи на позитивну дію досліджуваного гелю з фітоестрогенами – екстрактом шишок хмелю та молочною кислотою, він поступався препарату порівняння – супозиторіям з естріолом за впливом на показники, що характеризують згортання крові.